

sudek otázkou, zda obžalovaný uveřejnil článek ve zřejmém úmyslu chrániti především veřejný zájem, vůbec nezabýval, ač se obžalovaný této okolnosti výslovně ve své obhajobě dovolává. Než tato výtká stává se bezpředmětnou, protože obžalovaný takového důkazu, zejména ve směru vědomého klamání přívrženců smyšlenými a nepravdivými zprávami, vůbec ani nevedl, a soud ve svém odůvodnění k odsuzujícímu výroku v bodech III., VIII. a X. též provedení i jen důkazu pravděpodobnosti, třebaž ne výslovně, přece dosti jasně vyloučil. Bylo proto zmateční stížnost i v těchto směrech jako neodůvodněnou zavrhnouti. Jakkoliv obžaloba podle důvodů sama shledává jen v nadpisu a v jednotlivých zvlášť vytknutých tvrzeních pozastaveného článku skutkovou podstatu přečinu urážky na cti, přece podle žalobního výroku žaluje obžalovaného zcela povšechně pro uveřejnění článku »M-ny«, v týdeníku »B-ví«. Soud zkoumal pozastavený článek podle těchto jednotlivých v žalobních důvodech označených míst, shledal jen čtyři s hlediska §§ 488, 491, 493 tr. zák. závadnými, vyslovil, že ostatních sedm míst neobsahuje urážky na cti, uznal však obžalovaného vinným zcela podle výroku obžaloby, ježto tento »jest povšechný bez bližšího rozboru stíhaného článku, takže formálního sprostění z obžaloby v bodech, jež soudem shledány nezávadnými, netřeba«. Toto pojmání věci soudem první stolice zmateční stížnost ani nenapadá, a nemá proto zrušovací soud podkladu od něho se odchýliti. Proto odpadá též formální výrok sprostňující ohledně bodu II., v němž skutková podstata trestného činu neshledána.

Výrok o nákladech spočívá na ustanovení druhého odstavce § 389, druhého odstavce § 390 tr. ř. a § 393 tr. ř., při čemž byl vzat ohledně nákladů na řízení zrušovací a nákladů, spojených s právním zastoupením soukromých obžalobců zřetel na to, že obžalovaný jen v nepatrné části svým opravným prostředkem zvítězil a že jeho odsouzení pro dva přečiny zůstalo v platnosti.

Čís. 2869.

Uplatňuje-li zmateční stížnost formální zmatek (čís. 5 § 281 tr. ř.), musí její konečný návrh zníti též na nařízení nového hlavního přelíčení (§ 288 čís. 1 tr. ř.).

Okolnost, že soud nepoužil sazby podle druhého odstavce § 313 tr. zák., jest uplatňovati zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nikoliv odvoláním.

(Rozh. ze dne 19. srpna 1927, Zm I 314/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 31. března 1927, jímž byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák. a nikoliv zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák., pokud se týče zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák.

D ů v o d y:

Vývody zmateční stížnosti, uplatňující toliko zmatek podle čís. 10 § 281 tr. ř., vyčerpávají se jediné v dokazování, že nalézací soud neprávem vyloučil u obžalovaného zlý úmysl a to jak zlý úmysl úřední výkon okresního cestáře zmařiti, tak i zlý úmysl jemu na těle ublížiti, a snaží se dovoditi, že zlý úmysl obžalovaného v tom neb onom směru tu byl. Řečený důvod zmatečnosti není tímto způsobem proveden podle zákona. Z ustanovení § 288 čís. 3 tr. ř. vyplývá základní pravidlo, že při provádění hmotněprávních zmatků smí zmateční stížnost budovati toliko na skutečnostech, které zjistil nalézací soud, a na jich podkladě dovozovati, že hmotného zákona bylo nesprávně použito. Zjišťuje-li v souzeném případě nalézací soud výslovně neexistenci zlého úmyslu, nemůže se zmateční stížnost, vycházející a budující na předpokladu právě opačném, uplatňováním hmotněprávního zmatku domoci úspěchu. Měly-li snad vývody zmateční stížnosti uplatňovati formální důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., nebylo lze k nim v podané formě vzíti zřetele. Předpisujeť § 285 tr. ř. a § 1 čís. 2 zák. čís. 3 ř. zák. pro rok 1878, že důvod zmatečnosti musí býti každý o sobě a určitě označen. Zmateční stížnost však toho ani výslovně ani zřejmým poukazem nečiní a nedoličuje, že by rozsudek byl nejasným, neúplným, nebo sám s sebou v rozporu, a nadto sama ve svém konečném návrhu toliko žádá, by rozsudek byl zrušen a obžalovaný byl uznán vinným a odsouzen podle práva. Toto rozhodnutí mohl by zrušovací soud podle § 288 tr. ř. učiniti pouze tehdy, kdyby se podařilo zmateční stížnosti dovoditi, že rozsudek trpí hmotněprávní zmatečností, — což však, jak výše uvedeno, se nestalo, — a musil by proto konečný návrh zmateční stížnosti, chtěla-li uplatňovati i zmatek čís. 5 § 281 tr. ř., zníti ve smyslu § 288 čís. 1 tr. ř. též na nařízení nového hlavního přelíčení. Bylo proto zmateční stížnosti upříti úspěch.

Nalézací soud vyměřil trest obžalovanému podle druhé sazby prvního odstavce § 313 tr. zák., vycházeje ze závěru, že se urážka stala skutkem. V rozsudkových důvodech zjišťuje sice nalézací soud jednak, že se uražený okresní cestář při pádu na tváři odřel, jednak že obžalovaný odejel, aniž by příkazu cestářovu vyhověl. Příčinnou souvislost mezi jedním obžalovaného a poraněním cestáře soud však vylučuje zjištěním, že se cestář při pádu odřel nahodile. Přes to však plyne ze zjištění soudu, že urážkou bylo skutečné vykonání vrchnostenského příkazu překaženo. Měl proto nalézací soud správně použití sazby podle druhého odstavce § 313 tr. zák. a vykročil proto, neučiniv tak při vyměřování trestu, z mezí zákonné sazby trestní. Toto vykročení zakládá zmatečnost rozsudku podle § 281 čís. 11 tr. ř. Státní zastupitelství domáhá se nápravy odvoláním. Podle § 283 tr. ř. lze však odvolání vznésti toliko tehdy, není-li tu důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. Volilo proto státní zastupitelství, užívši odvolání a nikoli, jak správně mělo se státi, zmateční stížnosti z důvodu zmatku výše naznačeného, opravný prostředek nepřipustný a musilo býti proto jeho odvolání odmítnuto.